
Opdateret opgørelse af det finanspolitiske råderum

Den opdaterede mellemfristede fremskrivning indeholder et opdateret skøn for det finanspolitiske råderum frem mod 2030. Det finanspolitiske råderum er et mål for, hvor meget plads der er til nye politiske initiativer på udgifts- eller skatteområdet inden for det fastsatte balancekrav på -0,5 pct. af BNP i 2030, herunder til realvækst i det offentlige forbrug eller andre politiske initiativer. Regeringens overordnede prioriteringer i den økonomiske politik blev i november 2023 beskrevet i 2030-planen *DK2030 – Danmark rustet til fremtiden*.

De offentlige finanser skønnes underliggende styrket siden den seneste mellemfristede fremskrivning, hvilket *isoleret set* medfører en forøgelse af det finanspolitiske råderum på 11¼ mia. kr. (2024-priser). Styrkelsen skal særligt ses i lyset af opjusterede skøn for den strukturelle fuldtidsbeskæftigelse ud over virkningen af gennemførte reformer, herunder som følge af øget beskæftigelse blandt unge og ældre, ikke-vestlige indvandrere samt øget tilgang af udenlandsk arbejdskraft.

I den opdaterede opgørelse er der desuden taget højde for virkningen af de aftaler, der er indgået siden august 2023, herunder en række aftaler som *isoleret set* reducerer råderummet, fx trepartsaftalen om løft af løn og arbejdsvilkår i den offentlige sektor, reform af personskat samt aftalte løft af Ukraine-fonden og den økonomiske ramme i forsvarsforliget (inkl. afledte rentevirkning af saldolempelser). Disse tiltag, som nu er aftalt, indgår dermed ikke længere i opgørelsen af råderummet til nye tiltag frem mod 2030. Hertil kommer indregning af øvrige nye oplysninger.

I den opdaterede mellemfristede fremskrivning er det finanspolitiske råderum frem mod 2030 således opgjort til ca. 57¾ mia. kr. i 2030 (målt i forhold til udgiftsniveauet i 2024), *jf. tabel 1*. Råderummet frem mod 2030 baseret på aftalt politik blev senest opgjort i forbindelse *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, august 2023, hvor det blev beregnet til ca. 55¼ mia. kr.

Tabel 1
Opdateret opgørelse af det finanspolitiske råderum

	2030 ift. 2024
Mia. kr. (2024-priser)	
2030-planforløb, august 2023	55¼
+ Underliggende forbedring af den strukturelle saldo	+11¼
+ Udmøntning af råderum til centrale prioriteringer fra 2030-planen <i>Trepartsaftale om løft af løn og arbejdsvilkår, Reform af personskat, rentevirkning af løft af Ukraine-fond fra november 2023 og rentevirkning af løft af den økonomiske ramme i forsvarsforlig fra januar 2024</i>	-10
+ Yderligere politiske aftaler og nye oplysninger <i>Rentevirkning af løft af Ukraine-fond fra april 2024, rentevirkning af løft af den økonomiske ramme i forsvarsforliget fra april 2024, etablering af nyt kvotehandelssystem i EU samt andre politiske aftaler og ny information i øvrigt</i>	+1
+ Øvrige forhold, tekniske justeringer mv.	+¼
Opdateret mellemfristet forløb, maj 2024	57¾
<i>Ændring ift. 2030-planforløb, august 2023</i>	<i>2½</i>

Anm.: Det finanspolitiske råderum er korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til mindskede og følgeerhverv mv. og midlertidige udgifter forbundet med håndteringen af situationen i Ukraine, herunder afsatte midler på finansloven for 2024 til at dække merudgifterne ved særloven. Desuden er råderummet korrigeret for driftsudgifter i regi af Ukraine-fonden. Råderummet er opgjort med usikkerhed, som er stigende ud i tid og afrundet til nærmeste kvarte mia. kr.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger.

Et finanspolitisk råderum på 57¾ mia. kr. i 2030 svarer til en gennemsnitlig beregningsteknisk realvækst i det offentlige forbrug på ca. 1,5 pct. årligt i 2025-2030. Det er større end den gennemsnitlige årlige vækst i det demografiske træk i samme periode på ca. 0,5 pct. årligt. Sidstnævnte svarer til en samlet vækst i det demografiske træk på ca. 18 mia. kr. fra 2024 til 2030, målt i 2024-priser.

Råderummet skal ud over den demografiske udvikling og reservationen til det grønne råderum også ses i forhold til de aftalte løft af forsvarsudgifterne (svarende til 2 pct. af BNP i 2030), og skal i fravær af ny finansiering blandt andet også dække de løbende årlige aftaler om finanslove og kommuner og regioners økonomi samt uomgængelige merudgifter mv. Endeligt skal det finanspolitiske råderum desuden dække øvrige samfundsprioriteter, løsning af strukturelle udfordringer mv., jf. regeringens 2030-plan DK2030 – Danmark rustet til fremtiden, november 2023.